

# DANMARKS NATURFREDNINGS- FORENING

## BERETNING FRA LOKALKOMITEEN FOR ÅRHUS KOMMUNE.

D. 1. 11. 1999.

Mer trafik:

En ny national fremskrivning viser, at transportsektorens udledning af CO<sub>2</sub> forventes øget med 26% i 2005 og 30% i 2010 i forhold til niveauet i 1988. Målsætningen er, at CO<sub>2</sub>-udledningen fra transportsektoren skal stabiliseres frem til år 2005 og herefter reduceres med 25% frem til år 2030, målt i forhold til 1988-niveauet. Altså en målsætning i den stik modsatte retning af virkeligheden!

Efter halvandet års debat om de kaotiske trafikforhold i Århusområdet har en gruppe embedsmænd fra Århus Amt, Århus Kommune, DSB, Banestyrelsen og Trafikministeriet fremlagt en nydelig rapport med titlen: "Bane- og vejforhold i Århus". I rapporten kan man bl.a. læse, at det samlede transportarbejde på et årsdøgn i Århusområdet er på ca. 15,7 millioner personkilometer heraf ca. 90% i personbiler, 7% i bus og 3% i tog. Tilsvarende er de 3,2 millioner tonskilometer godstransport fordelt med 90% på vare- og lastbiler og 10% med tog. Man kan også læse, at Århus Havns udvidelse samt udbygning af en række større byudviklingsområder vil medføre, at den samlede trafik i Århusområdet vil stige med 40% fra 1999 og frem til 2020. Altså igen en udvikling i stik modsat retning af målsætningen, men ikke modsat forventningerne. Sådan må det jo gå, når man f.eks. bygger storhavn før de endelige trafikløsninger er kommet på plads. At bane- og vejforholdene nu er afrapporteret, har desværre heller ikke bragt os nærmere en løsning. Det er efterhånden trivielt men åbenbart fortsat nødvendigt at fastslå, at udviklingen først vendes,

- når målsætningen bliver taget alvorligt
- når der sker en anden fordeling mellem privatbilisme og kollektiv trafik
- når der sker en anden fordeling af gods mellem vare- og lastbil og jernbane
- og - som det vigtigste - når det samlede transportarbejde nedbringes.

Først når disse 4 faktorer er erkendt og accepteret på alle niveauer, er der skabt grundlag for en visionær og bæredygtig planlægning på trafikområdet. Det bliver DN's opgave de næste mange mange år at fastholde og udbasunere dette budskab.

Regionplan:

Århus Amt er godt i gang med arbejdet med den næste regionplan, kaldet "Regionplan 2001". DN er løbende holdt orienteret om arbejdet via Det Grønne Råd (se senere). Alle hovedemnerne er denne gang af særdeles stor relevans for os, hvad nedenstående indholdsoversigt tydeligt viser:

- Kulturlandskabet
- Skovrejsning - mere bynær skov
- Friluftspolitik (herunder færre ferieanlæg ved kysten)
- Grundvand
- Tekniske anlæg i det åbne land (spec. vindmøller)
- Byvækstområder og kollektiv trafik
- En politik for udvikling af landdistrikterne.

Vi vil naturligvis nøje gennemgå debatoplægget, når det sendes ud i en offentlighedsfase her til foråret 2000, og vi skal samtidig appellere til, at alle vore medlemmer tager del i debatfasen enten ved selv at indsende bemærkninger til amtet eller ved at kontakte os i lokalkomiteen, så vi samlet kan videreformidle foreningens grønne synspunkter. Som nævnt sidste år har vi allerede indsendt nogle generelle betragtninger i form af "Syv skitser til en bæredygtig Regionplan 2001".

Vandmiljøplan II:

Vandmiljøplan II blev vedtaget af Folketinget i 1998 for at sikre, at vandmiljøplanens mål om en halvering af kvælstoftilførslen til grundvand og overfladevand bliver nået. Et af virkemidlerne heri er en genskabelse af i alt 16.000 ha vådområder, som på landsplan skulle kunne fjerne 5.600 tons kvælstof om året.

I den forbindelse har Århus Amt afviklet 2 offentlighedsfaser afsluttende med et endeligt tillæg til Regionplan 1997 udsendt medio 1999. Begge debatoplæg har vi kommenteret. I første kommentar forholdt vi os til 2 konkrete områder i Århus kommune, Årslev Engsø og et areal vest for Lystrupvej i Egådalen. Det første areal har vi ikke ønsket med i denne udpegning, da området under alle omstændigheder vil ændre karakter i forbindelse med det forestående fredningsforslag (se senere). Det andet areal mener vi ikke kan komme til at give en nævneværdig kvælstofreduktion, og vi ser derfor hellere andre og gerne permanent vanddækkede områder uden for kommunegrænsen inddraget, da de vil kunne give større effekt. I vor anden henvendelse, der er indsendt på hele amtets vegne, forholder vi os mere til det generelle. Kommentarerne knytter sig til den omfattende arealreduktion fra 1. til 2. debatoplæg samt til problematikken om

inddragelse af beskyttede engarealer (§3-områder). Om sidstnævnte hedder det bl.a. i vor henvendelse: *"Omend det selvfølgelig er kvælstoftilbageholdelsen, der må sætte dagsordenen, kan det ikke accepteres, at udpegning til dette formål sker på bekostning af andre naturværdier f.eks. §3-områder (som i nyeste oplæg udgør over 1/3 af det udpegede areal!). §3-udpegningen skal jo netop beskytte arealernes naturmæssige kvaliteter, mens vådområdeudpegningen efter Vandmiljøplan II som hovedsigte har kvælstoffjernelse. Disse 2 hensyn kan i reglen ikke tilgodeses på et og samme areal."*

Bortset fra, at engarealet i Egådalen er fjernet fra den endelige plan (iøvrigt ikke pga. af vor indsigelse men pga. lodsejerprotester) føler vi ikke, at amtet i tilstrækkelig grad har lyttet til vore bemærkninger. Således er vådområdearealet i amtet nu reduceret til ca. 1.600 ha, hvoraf Årslev Engsø med godt 200 ha endda er indregnet. Flere af de mest interessante og større arealer fra det første debatoplæg er gledet ud, det gælder f. eks. hovedparten af de kunstigt afvandede fjorde og søer. Til gengæld er der medtaget en del meget dårlige landbrugsarealer med et væsentligt mindre kvælstoffjernelsepotential. - Tilbage bliver så spørgsmålet, om resultatet kan leve op til målsætningen, så vi fremover undgår katastrofer som Mariager Fjord i 1997 og Århus Bugt i 1999. Opfyldes målet ikke, må vi vel igang med Vandmiljøplan III efter resultatopførelsen i år 2004?

Kommuneplan:

Århus kommune har i år udsendt et officielt debatoplæg kaldet "Århus vokser - Kommuneplanen skal fornyes" samt et (meget mere) spændende alternativ med titlen "Århus visioner - Byen skal fornyes". Som titlerne antyder, er indfaldsvinklerne forskellige, hvilket sammenlagt gør materialet ideelt som debatoplæg. For os er en langsigtet løsning af trafikproblematikken det centrale, og vi har derfor kun kommenteret denne del. Når målet er, at CO<sub>2</sub>-kurven skal knækkes, skal det samlede transportarbejde som tidligere anført reduceres. Midlerne hertil kan være

- at der ikke etableres flere vejanlæg men snarere færre
- at der ikke laves flere P-pladser i midtbyen men snarere færre
- at kollektive trafikløsninger udbygges
- at kommende byvækstområder placeres der, hvor den kollektive trafikløsning er mest ideel.

Intet tyder desværre på, at byrådet tør træffe sådanne kontroversielle - men absolut nødvendige - beslutninger. Så hellere lade juletrafikken bryde sammen i år og næste år og næste år og ... mens de handlende klager over manglende P-pladser foran butikkerne i midtbyen.

- Nye vejanlæg m.v.: Lokalkomiteen følger nøje de forskellige konkrete planer for nye eller ændrede vejanlæg i kommunen, og vi vil i forbindelse med de respektive offentlighedsfaser fremlægge vore kommentarer. Mest aktuelle er følgende:
- Motorvejen Århus - Herning
  - Motorvejshængslet mellem Søften og Skødstrup
  - Grenåvej med tværgående jernbane og tidvis stort trafikpres i den ene retning.
- Trafikforbindelserne mellem Jylland og Sjælland herunder de mange ændringer i færgedriften har vi diskuteret med de andre komiteer i amtet (Samrådet). Efterfølgende har vi anmodet DN's forretningsudvalg om at sætte emnet på dagsordenen, da trafikløsninger over Kategat har konsekvenser for store dele af landet.
- Grønne regnskaber: For første gang udfærdigede Århus Kommune et såkaldt grønt regnskab sidste år. Vi tillod os at kritisere dette, dog ikke på grund af indholdet men derimod på grund af en yderst sparsom publicering. Når målet er at skabe debat om ressourceforbrug og miljøpåvirkning, nytter det ikke at holde debatmaterialet tæt ind til kroppen. Om det er vores kritik, byrådet har lyttet til, eller det er andre grunde, ved vi ikke, men i hvert fald har kommunen i år lavet hele 3 grønne regnskaber: "Århus Kommune som bysamfund", "Århus Kommune som virksomhed" og "Århus Kommunale Værker, Affaldskontoret". - Modsat sidste år er materialet udgivet i et oplag, så alle interesserede kan få det at se, og man har samtidig udsendt det til de kommunale skoler, så debatten allerede kan starte hos den kommende generation af forbrugere. Spændende og anbefalelsesværdig læsning for alle, der interesserer sig for lokale miljøforhold.
- Lokalplaner: Niveaue under kommuneplanlægning er lokalplanlægning. Siden sidste årsmøde er der kommet endelig afgørelse vedrørende 2 lokalplaner, som vi har kommenteret:
- Område til offentlige formål ved Stadion Allé. Aarhus Idrætspark.** Vor utilfredshed med planforslaget gik på en for os at se fuldstændig unødigt inddragelse af fredsskov til tennisbaner. - Kommunen angiver, at man "er enig i, at det er uheldigt at inddrage selv små fredsskowsarealer, specielt af en bynær skov", men man finder det alligevel acceptabelt i dette tilfælde!
- Blandet bolig- og erhvervsområde ved Riis Skov og Klintegaarden.** Vore bemærkninger knyttede sig især til en 7 etages beboelsesbygning placeret klods op ad Riis Skov, som efter vor klare opfattelse vil forhindre kommunens egen intention om "at knytte byen, skoven, havnen og bugten sammen", så der kan "opnås en arkitektonisk, landskabelig og miljømæssig helhedsvirkning". - Et flertal i byrådet var imidlertid af en anden opfattelse.

se end os, og planen er nu vedtaget. I kommunens svar vedrørende vor indsigelse anføres blot følgende: "Idet højdegrænseplanet, i relation til lokalplan nr. 348 (Langelinjehuset), kun er øget foran en lille og meget begrænset del af Riis Skov, foreslås indsigelserne ikke at give anledning til ændring af lokalplanen".

Fortsat er der 3 ældre planforslag (de 2 første fra 1996, det sidste fra 1998), som vi har kommenteret, men hvor en endelig afgørelse fortsat mangler; det drejer sig om:

● **Ankomstcenter med benzinstation, turistinformation m.m. ved Åhavevej**

● **Boligbebyggelse ved Åkrogen**

● **Erhvervsområde ved Årslev.**

Århus byråd har netop behandlet et forslag til et helt nyt projekt ved Åkrogen med færre boliger end det gamle og - som noget nyt - med respekt over for strandbeskyttelseslinjen men fortsat ikke med en tilsvarende respekt over for åbeskyttelseslinjen. Vi vil naturligvis se på dette nye projekt, så snart vi får det forelagt.

Miljøbeskyttelsesloven:

I medfør af Miljøbeskyttelsesloven får DN automatisk tilsendt alle afgørelser vedrørende forurenende virksomheder og udledning af spildevand. Alene for Århus Kommune drejer det sig inden for det sidste år om ca. 30 afgørelser.

Borgerindflydelse:

Da DN har ret til at anke miljøgodkendelser af virksomheder, læser lokalkomiteen alle sådanne godkendelser fra Århus Kommune. Vi får endvidere indblik i, hvordan andre amter skriver godkendelser via vores DN netværk. Længe har vi undret os over, at godkendelserne fra Århus Amt er så vanskelige at læse for borgerne og dermed udelukker dem fra at få medindflydelse/forståelse for de aktiviteter, der iværksættes. I sommer bad vi derfor om et møde med amtets sagsbehandlere for at gøre dem opmærksomme på vores iagttagelse og for at diskutere mulighederne for en mere forståelig udformning af godkendelserne. - Vi er meget tilfredse med denne indledning til et samarbejde med vores embedsmænd, og vi arbejder videre på at give borgerne bedre forudsætninger for at få medindflydelse på industriudviklingen i vores område.

Foamtex A/S:

Selvom denne virksomhed ligger i nabokommunen, har Lk-Århus arbejdet med en anke af miljøgodkendelsen. Firmaet er et tæppefarveri, der anvender mange kemikalier. Vi er ikke tilfredse med spildevandskontrollen og de forundersøgelser, der er lavet. Der er således ingen undersøgelser af slammet fra rensningsanlægget og anvisning på, hvordan det skal deponeres. Flere af kemikalierne står på Miljøstyrelsens liste over uønskede kemikalier, et af dem er blevet forbudt i Tyskland. I øvrigt er listen over anvendte kemikalier mangelfuld, og endelig er der ingen anvisning

ger på, hvad der forventes af virksomhedens arbejde med at indføre renere teknologi. Vi har derfor bedt om, at godkendelsen kun gives for 2 år i stedet for de 8, der står i godkendelsen.

Denne sag var i øvrigt anledningen til, at vi bad om en generel samtale med Amtets embedsmænd.

TASP på landbrugs-  
jord:

I foråret gav Århus Amt tilladelse til at anvende TASP (tørt afsvovlingsprodukt) fra bl.a. Studstrupværket som svovltilskud på landbrugsjord. Det gjorde samtlige danske amter, men vi fik godkendelsen til orientering. Vi har ikke ankeret, men skrev et brev til Miljøministeren, hvori vi anførte vores betænkeligheder. Afgrøderne - specielt raps - har brug for sulfattilskud, men TASP indeholder sulfid, der i for høje koncentrationer kan skade jordens mikroflora. Desuden er der ikke tænkt specielt på arsenindholdet, som vi også mener, skal vurderes. Svaret fra Miljøministeren var ikke tilfredsstillende. Vi har nu lavet koncentrationsberegninger, der viser, at den sulfidkoncentration, der kan opstå, er bekymrende. Dette har vi udtrykt i en henvendelse til Miljøstyrelsens direktør og bedt ham om at indstille anvendelsen af TASP, indtil forholdene er genvurderet.

Problemerne med dette affaldsprodukt har været synlige længe, og vi vil benytte kendskabet til disse til at argumentere for, at Studstrupværket indfører en anden rensningsmetode, når miljøgodkendelsen skal fornyes i den nærmeste fremtid.

Bilskrot:

Udrangerede campingvogne og biler placeres i stadig højere grad i skovkanter og lignende steder i det åbne land, og vi får regelmæssigt henvendelser fra medlemmerne om efterladt skrot i naturen. Til illustration af omfanget kan nævnes, at der på bare 2 måneder er fundet godt 30 skrotbiler på offentlige veje alene i Århus Kommune. Det er ikke bare grimt, det er også miljømæssigt helt uacceptabelt og selvfølgelig også klart ulovligt. Vi har talt med kommunen om problematikken, og de tager sig løbende af sagerne, efterhånden som anmeldelserne indløber. Via stelnummer prøver man at finde ejeren, så regningen kan placeres det rette sted.

Losseplads:

En lodsejer ved Egå har henledt vor opmærksomhed på den gamle losseplads øst for Lystrupvej, som efter anmelderens opfattelse ikke fungerer tilfredsstillende. Ved selvsyn har vi konstateret, at flere af brøndene til perkolatopsamling er dækket af vand, og vi har derfor rettet henvendelse til Århus Kommune. Af det fyldige svar fremgår, at alt stort set er, som det skal være. Vandstanden er faktisk hævet med vilje for at få dræne under vand og dermed hindre iltning i disse med efterfølgende okkerudfældning og tilstopning. Et enkelt dræn er dog nedbrudt, men det vil snarest blive udskiftet, meddeler kommunen. Det forurenede vand

pumpes til Egå Renseanlæg. - Vi har taget redegørelsen til efterretning.

Naturbeskyttelses-

Parallelt med Miljøbeskyttelsesloven medfører Naturbeskyttelseslovensesloven, at DN automatisk modtager alle afgørelser om dispensationer og fredningssager. Inden for det sidste år drejer det sig om ca. 55 dispensationssager og 1 fredningssag i Århus Kommune.

Det er glædeligt, at det ikke har været nødvendigt at anke nogle af dispensationerne, men det er mindre glædeligt, at fredningsmyndighederne kun rent undtagelsesvist følger op på de krav, de selv stiller. Vi skal atter slå fast, at det ikke er vores opgave at tilse, om bestemmelserne overholdes, det er fredningsmyndighedernes; det får de faktisk deres løn for.

Årslev Engsø:

I forbindelse med det nu afsluttede restaureringsprojekt for Brabrand Sø blev der givet en dispensation frem til 1. januar 1998 til midlertidig deponering af sediment i Århus Ådal. Dispensationen er siden forlænget frem til juni 2000. - Længe har det stået klart, at sedimentet ikke vil blive fjernet fra ådalen, men at der som konsekvens heraf må rejses en ny fredningssag. D. 29.09.99 oprandt så den store dag, hvor Fredningsnævnet havde indkaldt til offentligt møde om amtets og kommunens plan. Desværre fik mødet et særdeles uheldigt forløb, idet forslagsstillerne ikke var i stand til at fremlægge et færdigt og gennemtænkt forslag men tilsyneladende blot en kladde, som forslagsstillerne under mødet supplerede med en lang række ændringsforslag og rettelser. Såvel lodsejere som andre interesserede fik derfor ikke den information, som de med rette kunne forvente, og grundlaget for det videre forløb er af samme grund alt andet end optimalt. Ærgerligt at myndighederne ikke havde udnyttet den meget lange forberedelsestid noget bedre, men det vil der forhåbentlig blive rådet bod på i en ruf.

Lokalkomiteen har fremsendt en række bemærkninger til fredningsforslaget; vi mener bl.a.:

- at kortmateriale og bredzonebestemmelser er mangelfulde
- at Fredningsnævnet ifølge forslaget vil få for ringe indflydelse ved eventuelle fremtidige dispensationer
- at forslaget ikke kan træde i stedet for relevante bestemmelser i Naturbeskyttelsesloven, Vandløbsloven og Planloven
- at bestemmelsen om jagt i dette nærrecreative og bynære område bør revurderes.

Trods den kaotiske start håber vi selvfølgelig på, at projektet ikke yderligere forsinkes. En færdigetableret Årslev Engsø skulle gerne stå klar i foråret år 2003. Det vil skeænderne, atlingænderne, krikænderne, dobbeltbekkasinerne og alle de andre fjerede venner

- sætte stor pris på.
- Holme Bjerger: På et fællesmøde d. 24.02.99 mellem Naturforvaltningen, Århus Kommune og Naturbrugerrådene rejstes spørgsmålet om en udvidelse med arealerne nord for den ved Overfredningsnævnets kendelse af 16.05.67 gennemførte fredning af arealerne omkring Jelshøj og Tulshøj, kaldet "Holme Bjerger-fredningen". DN's lokalkomite har på den baggrund taget spørgsmålet op til nærmere vurdering.
- Ved gennemgang af gamle sagsakter er det konstateret, at Overfredningsnævnet - nu Naturklagenævnet - har afsagt tillægskendelse af 24.08.71, hvorefter der meddeles tilladelse til forlængelse af Saralyst Allé og etablering af 2 højspændingsluftledninger. Overfredningsnævnet har i den forbindelse forudsat, at det areal af kommunens ejendom, som ligger nord for Gundestrup og øst for den kommende Saralyst Allé's forlængelse, undergives fredning, og at alle arealer nord for Bjødstrup, beliggende mellem Jelshøj-Tulstrupfredningen og Saralyst Allé's forlængelse friholdes for bebyggelse. Fastlæggelse af ovennævnte vilkår skulle ske ved indtegnning på kort.
- Da tillægskendelsen ikke ses tinglyst, har vi rettet henvendelse til Århus Kommunes Juridiske Kontor, der har oplyst, at man i første omgang har anmodet Naturklagenævnet om kopier af den korrespondance, som måtte foreligge forud for den ikke-tinglyste tillægskendelse. Sagen ligger således til endelig stillingtagen i Mag. 2. afd. og/eller Århus byråd.
- Fredede træer: Sidste år omtalte vi en ulovlig skamfering og fældning af nogle fredede træer langs Strandvejen syd for Århus. Århus Amt har for ca. 1 år siden lovet at tage sig af sagen herunder også spørgsmålet om en samlet registrering m.v. Siden er der antagelig intet sket, i hvert fald har vi intet hørt!!!
- Petanquebane: En anden kystsag er fra det nordlige Århus, hvor et Ejerlav ulovligt har anlagt en petanquebane i strid med bestemmelserne i Naturbeskyttelsesloven (strandbeskyttelseslinjen). Efter godt 2 års sagsbehandling og efterfølgende politianmeldelse er banen nu fjernet. Havde Ejerlavet været mindre genstridigt, kunne megen administration have været sparet og brugt på noget mere konstruktivt. Men, vi er meget tilfredse med, at det for en gangs skyld ikke blev os, der skulle følge op på en afgørelse. Det er nu en gang bedst, at tilsyns- og politiarbejde varetages af henholdsvis tilsynsmyndigheden og politiet.
- Bålplads ved Mariendal: Et medlem har rettet en skriftlig henvendelse til foreningen, fordi nogle gamle egetræer ved Mariendal gennem hele sommeren udsættes for vandalisme i forbindelse med en uheldsmæssig



placeret bålplads. En henvendelse fra os til kommunen har resulteret i, at forholdene er bragt i orden.

Sagen om bålpladsen medtages for at illustrere, at ikke alle sager - heldigvis - behøver årelang behandlingstid. Faktisk får vi en del henvendelser fra medlemmer vedrørende forskellige overgreb i naturen, som endnu ikke er blevet så alvorlige eller omfattende, at det er nødvendigt at køre det helt store sagsbehandlingsapparat i stilling. Disse små succeser giver energi og gejst til de store og tunge.

Reklamer i det åbne land

Det er næppe nogen hemmelighed, at vores holdning til reklameskilte i det åbne land ikke er i overensstemmelse med Århus Amt. Vi er ikke bare utilfredse med sagsbehandlingstiden (flere år) men også i et par konkrete sager med amtets definition af undtagelsesbestemmelserne i Naturbeskyttelsesloven (§21). Da det handler om retlige afgørelser, der begrænser virkningen af Naturbeskyttelsesloven i Århus Amt, har såvel lokalkomiteen som DN centralt videresendt afgørelserne til vurdering i Naturklagenævnet/Skov- og Naturstyrelsen. - En afgørelse foreligger endnu ikke.

Strandhusvej:

Ved Strandhusvej, der ligger umiddelbart nord for Egåen tæt ved udløbet, har vi gennem årene haft talrige dispensationssager. Bedst kendt er den kuriøse sag om et sommerhusbyggeri i nr. 33, hvor den uhyre omfattende sagsbehandling varede over 16 år. - Ved en ekskursion til området i foråret opdagede lokalkomiteen tilfældigt, at et nyt sommerhus var under opførelse i nr. 27 tilsyneladende i strid med bestemmelserne i Naturbeskyttelsesloven (åbeskyttelseslinjen). På baggrund af en henvendelse til Århus Kommune har vi fået oplyst, at byggeri i det pågældende område ikke kræver en dispensation, da der har været bebyggelse siden 1879, og at der før 1972 var påbegyndt en væsentlig lovlig bebyggelse. Denne tolkning undrer os, da alle de tidligere dispensationssager fra dette område, som vi har været involveret i, har ligget efter såvel 1879 som 1972! På grund af sagens principielle karakter, en tilsidesættelse af foreningens lovhjemlede ankeretsmulighed, har vi videresendt sagens akter til Naturklagenævnet med anmodning om en vurdering af, om kommunen kan afvise en behandling efter Naturbeskyttelsesloven i det pågældende område. Vi afventer fortsat svaret.

Mag. 2. afd.:

Mag. 2. afd. i Århus Kommune har gennem flere år haft et formaliseret samarbejde med grønne organisationer i det såkaldte "Økologisk Forum" samt i 3 "Naturbrugerråd". Lokalkomiteen er repræsenteret i alle disse fora. - Herudover har vi en gang om året lejlighed til at mødes med relevante embedsmænd fra teknisk forvaltning for at drøfte de problemstillinger, som vi finder mest

presserende. Foruden en række sager, som allerede har været omtalt i denne beretning, handlede vort møde i år om så forskellige emner som kommunens slambehandling, brug af vejsalt, målsætning for skovrejsning og praksis for slåning af vejkanter.

- Det Grønne Råd: Samarbejdet med Århus Amt foregår især gennem Det Grønne Råd, hvor DN er repræsenteret sammen med en lang række andre organisationer. I 1999 har der været afholdt 3 møder samt 2 ekskursioner til henholdsvis Samsø og Det Midtjyske Søhøjland. Foruden Naturforvaltningsprogrammet, der er et årligt fast punkt på dagsordenen, har især spørgsmål i forbindelse med den forestående regionplanlægning været behandlet i rådet. Amdsrådsforeningen har i år udgivet en såkaldt Perspektivrapport om Grønne Råd, hvor interesserede kan få et indblik i de Grønne Råds forskellige arbejdsområder rundt om i landet.
- Lokalkomiteen: Medlemsgrundlaget for lokalkomiteens arbejde holder sig nogenlunde konstant lidt under 10.000; sidste år var der således 9.805 medlemmer i Århus Kommune, i år er der 9.669. Selve det lokale daglige arbejde varetages af komiteens 9 ordinære medlemmer, 5 suppleanter samt 1 repræsentant for DN's ungdomsafdeling Natur og Ungdom. Endvidere har yderligere 3 medlemmer her på det sidste deltaget i møderne, som i princippet holdes én gang pr. måned.
- Bladindstik: Som nævnt ved årsmødet sidste år har vi som en forsøgsordning fået bevilget midler til at indsætte et ark med lokalt stof som midtersider i 4 numre af medlemsbladet Natur og Miljø. Forsøgsordningen varer til og med første nummer af Natur og Miljø i det nye år. - Umiddelbart er det vort indtryk, at ordningen er blevet vel modtaget blandt medlemmerne; mange har således udtrykt tilfredshed over denne nye mulighed for at få lidt indformation om arbejdet i Århus-området. Vi vil derfor forsøge, om det under en eller anden form vil være muligt at gøre forsøgsordningen mere permanent.
- Hjemmeside: I bestræbelserne for at højne synligheden af vort arbejde er vi begyndt at overveje mulighederne for at etablere en hjemmeside på nettet med et indhold meget lig ovennævnte bladindstik. Da holdningen i komiteen er positiv, vil vi antagelig komme på nettet med friske nyheder engang i år 2000. Interesserede vil kunne få oplyst oprettelsestidspunkt via DN's hjemmeside ([www.dn.dk](http://www.dn.dk)), hvortil der vil blive etableret en linkforbindelse.
- Tak: Jeg vil som sædvanlig benytte denne lejlighed til at rette en varm tak til foreningens mange medlemmer samt øvrige samarbejdspartnere i andre grønne organisationer, i Århus Kommune og i Århus Amt. Uden deres hjælp kunne DN's arbejde for beskyttelse

Medlemsarrange-  
menter

af vor natur og miljø simpelthen ikke gennemføres.

I sæsonen 1998/99 har lokalkomiteen tilbudt følgende arrange-  
menter:

**30.01.** Besøg i væksthuse i Botanisk Have.

**23.02.** Foredrag: Bregner.

**21.03.** Vandretur langs Gudenåen.

**27.03.-07.04.** Påsketur til Galapagosøerne.

**11.04.** Fugletur til Forstbotanisk Have.

**09.05.** Forårsblomster i den østjyske skov.

**29.05.** Fosdalen i Nordjylland.

**13.06.** Hørret Skov.

**02.07.-25.07.** Rundrejse i Bolivia og Peru.

**21.08.** Botanisk ekskursion til Endelave.

**28.08.** Fugletur til Hjarnø.

**02.10.** Vandretur fra Moesgaard til Århus.

Trafikspringet:

En stor del af denne skriftlige beretning har handlet om forskellige problematiske forhold vedrørende trafik. Derfor skal trafikken også have det sidste ord.

Nu, hvor Storebæltsbroen er i fuld sving, Øresundsbroen godt på vej, og forbindelsen til Fehmarn spøger i horisonten, forekommer det relevant med lidt information om det såkaldte trafikspring. Talrige analyser viser, at flere og større vejanlæg kun kortvarigt løser en kaotisk trafiksituation. Årsag: flere og større veje medfører mere trafik. Således har den hurtigere forbindelse til København via Storebæltsbroen allerede medført et kæmpe trafikspring, som kan måles over enorme afstande bl.a. på motorvejsanlæggene her i Århus-området. Også derfor kræver fremadrettede trafikløsninger nytænkning og ikke blot mere af det vi allerede har, og som ikke fungerer tilfredsstillende.

I 1991, hvor anlægsloven til Øresundsforbindelsen blev vedtaget, startede jeg den skriftlige beretning med et aktuelt digt af Piet Hein. Denne gang vil jeg slutte med et lige så aktuelt digt - pudsigt nok det samme:

At blive Sverig's Tysklandsbro  
er faktisk alt der kræves,  
så Danmark ikke mer skal tro,  
vi ligger her forgæves.

Mundelstrup, november 1999.

Søren Højager.

# LOKALKOMITEEN FOR ÅRHUS KOMMUNE.

## Sammensætningen, november 1999:

- Formand: Søren Højager, Mejløvænget 4, 8381 Mundelstrup.  
Tlf.: 86 24 25 21.
- Næstformand: Kurt Dalsgaard Sørensen, Regenburgsgade 7 2.tv.,  
8000 Århus C. Tlf.: 86 18 78 40.  
Jesper Hansen, Viggo Stuckenbergs Vej 19 2.tv., 8210 Århus V.  
Tlf.: 86 10 30 35.  
Jens D. Holbech, Marselisborg Allé 32 4., 8000 Århus C.  
Tlf.: 86 19 50 91.  
Birgit Tejg Jensen, Porsbakken 15, 8520 Lystrup.  
Tlf.: 86 22 12 52.  
Eva Kullberg, Kalkærparken 117, 8270 Højbjerg.  
Tlf.: 86 27 84 85.  
Jens Laursen, Kirkevænget 60, 8310 Tranbjerg.  
Tlf.: 86 29 35 30.  
Egon Mikkelsen, Vestermøllevej 214, 8380 Trige.  
Tlf.: 86 23 24 04.  
Susanne Vangsgård, Byløkken 50, 8240 Risskov.  
Tlf.: 86 21 11 56.
- Suppleanter m.v.: Hans Chrstrup, Vestre Ringgade 126 1.tv., 8000 Århus C.  
Tlf.: 86 12 93 80.  
Per T. Fløng, Sankt Anna Gade 55 3.tv., 8000 Århus C.  
Tlf.: 86 12 53 68.  
Lene Winther Jacobsen, Sølystgade 21 st.tv., 8000 Århus C.  
Tlf.: 86 13 40 78.  
Mads Sørensen, Holme Møllevej 24E 1.tv., 8260 Viby J.  
Tlf.: 86 14 45 64.  
Peter Thyssen, Vilh. Becks Vej 30, 8260 Viby J.  
Tlf.: 86 11 47 58.
- Natur og Ungdom: Carsten Stengaard, Vester Ringgade 218 st., 8000 Århus C.  
Tlf.: 86 18 52 30.